

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w POZNANIU

Poznań, dnia 6 grudnia 2011 r.

WK-0913/4/2011

Pani
Ewelina Kowalska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rogoźnie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55 poz. 577 ze zm.) informuję o wynikach doraźnej kontroli gospodarki finansowej w zakresie prawidłowości dokonywania wydatków na świadczenia z zakresu pomocy społecznej w 2010 - 2011, a w miarę potrzeb także inne lata.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 października 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Kontrola wykazała następujące nieprawidłowości spowodowane nieprzestrzeganiem przepisów prawa przez pracowników odpowiedzialnych w zakresie wykonywanych przez nich obowiązków, a także brakiem nadzoru ze strony kierownictwa.

W zakresie spraw organizacyjnych

1. Stwierdzono, że zakres obowiązków Głównej księgowej Ośrodka ustalony przez Kierownika Ośrodka, obowiązujący od 01.03.2007r. nie zawiera obowiązków i odpowiedzialności w zakresie:

- 1) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;
- 2) dokonywania wstępnej kontroli:
  - a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
  - b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych,

tj. obowiązków i odpowiedzialności określonych w art. 54 ust. 1 pkt 2 i 3 obowiązującej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) a do 1.01.2010r. określonych w przepisach art. 45 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

W zakresie sporządzania dowodów księgowy wewnętrznych

2. Stwierdzono, że listy wypłat świadczeń z pomocy społecznej (dowody księgowe wewnętrzne) nie były podpisywane przez pracowników Ośrodka sporządzających te dowody. Listy wypłat w tym zakresie nie spełniały wymogu określonego w art. 21 ust.

1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Listy wypłat podpisywane były przez Kierownik Ośrodka, która następnie podpisem potwierdzała przeprowadzenie kontroli tych list pod względem merytorycznym.

W zakresie przyznawania świadczeń z pomocy społecznej

3. Przy pomocy programu Access Control List (ACL) kontrolą objęto 311 list wypłat świadczeń z pomocy społecznej, w których ujętych było 47.009 pozycji na łączną kwotę 13.923.968,37 zł w okresie od stycznia 2009r. do września 2011r. Kontrola wykazała ujęcie na dwóch listach wypłat danych osoby, której świadczenia nie zostały przyznane (osoba nieistniejąca). Dotyczyło to list wypłat:

- „Lista wypłat na konto bankowe z dnia 19.07.2011 r. - Lista nr 000152. Lista wypłat dla zasiłku rodzinnego i świadczenia opiekuńczego za okres od 2011-07-01 do 2011-07-31. Sposób wypłaty w formie przelewu na konto bankowe”. Lista zawiera 2. pozycje, kwota do wypłaty 4.732,00 zł, w tym na rzecz pani Magdaleny D. kwota 4.536,00 zł;
- „Lista wypłat gotówkowych - Lista nr 000138/2011. Lista wypłat dla zasiłku rodzinnego i świadczenia opiekuńczego za okres od 2011-07-01 do 2011-07-31. Gotówkowe wypłaty świadczeń (...)”. W liście wypłat ujęte zostały 52 dane podopiecznych - razem kwota do wypłaty: 21.408,00 zł. W pozycji 9. listy ujęta jest pani Magdalena D. Świadczenie płatne gotówką nie zostało odebrane (Status pozycji: nieodebrana).

Obydwie listy zostały podpisane przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wskazana w liście wypłat gotówkowych osoba świadczeń nie odebrała. Wypłata świadczeń dokonana została poleceniem przelewu w dniu 19.07.2011 r. (potwierdzenie w wyciągu bankowym nr 138 z dnia 19.07.2011 r. wydanym przez Bank Spółdzielczy w Czarnkowie).

Jako podstawę sporządzenia list wypłat przedłożone zostały wydruki dwóch decyzji:

- decyzja GOPS.ZR.8180-1254/10/11 z dnia 14.07.2011 r. o przyznaniu świadczeń w formie zasiłków rodzinnych na dwoje dzieci, dwóch dodatków do zasiłków rodzinnych z tytułu urodzenia dziecka, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - opieka nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym w trakcie jednego porodu;
- decyzja GOPS.ZJ.8180-127/11 z dnia 14.07.2011 r. o przyznaniu świadczeń w formie jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka - na dwoje dzieci.

Łączna kwota świadczeń z pomocy społecznej wynikająca z obydwu decyzji wynosiła 4.536,00 zł.

Decyzje nie zawierały podpisu osoby upoważnionej. Dane z decyzji posłużyły do sporządzenia w programie komputerowym stosowanym do obsługi m.in. świadczeń rodzinnych list wypłat. Na podstawie danych z jednej z tych list pieniądze zostały przelane na rachunek bankowy będący rachunkiem pracownika GOPS lub jego osoby bliskiej.

W wyniku kontroli wewnętrznej, w której ujawnione zostało przelanie pieniędzy na nazwisko fikcyjnej osoby na rachunek, którego posiadaczem była osoba bliska pracownika GOPS, Kierownik Ośrodka pismem z dnia 04.08.2011r. (znak sprawy GOPS.07117-2090/11) zawiadomiła Komisariat Policji w Rogoźnie o podejrzeniu dokonania przywłaszczenia pieniędzy z tytułu świadczeń rodzinnych.

4. W decyzjach o przyznaniu zasiłków rodzinnych i dodatków z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego nie był podawany rok szkolny, na rozpoczęcie którego dodatek z tego tytułu do zasiłku rodzinnego był przyznawany. Decyzje w tym zakresie nie spełniały wymogu rozstrzygnięcia sprawy, określonego w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.). Skutkiem braku prawidłowo sformułowanego rozstrzygnięcia sprawy w jednej z decyzji mogło być przyznanie dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w tym samym okresie zasiłkowym drugiemu z małżonków (po rozwiązaniu małżeństwa przez sąd).
5. Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2008/2009 oraz roku szkolnego 2009/2010 zostały przyznane pani M. B. decyzją nr GOPS.ZP.8180-1462/08/09 z dnia 06.04.2009 r. zmienioną decyzją nr GOPS.Z.ZR.8180-1462/1712/D6/08/06 z dnia 21. 10.2009 r. na troje dzieci (w związku z wydłużeniem okresu zasiłkowego do 31.10.2009 r.).

Z obydwu wymienionych decyzji (pierwotnej i zmieniającej) wynika, że za okres zasiłkowy rozpoczynający się 01.09.2008 r. przedłużony do 31.10.2009 r., przyznane zostały po dwa dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na każde z trojga dzieci.

Po rozwiązaniu małżeństwa pani M. B. i pana J. B. przez sąd decyzją nr GOPS.ZR.8180-1298/09/10 z dnia 08.06.2010 r., podpisaną przez p.o. Kierownika Ośrodka, doręczoną w dniu 24.11.2010 r., ojcu na jedno z dzieci przyznany został dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2009/2010.

We wcześniej na to dziecko dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2009/2010 przyznany został matce.

Skutki dla budżetu gminy - zawyżenie wypłaty z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (świadczenie finansowane z dotacji z budżetu państwa) - wyniosły 100,00 zł.

Przyznanie dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2009/2010 w tym samym okresie zasiłkowym, raz na wniosek matki złożony w dniu 31.03.2009 r. (w związku z wydłużeniem okresu zasiłkowego do 31.10.2009 r.) drugi raz na wniosek ojca złożony w dniu 31.05.2010 r. stanowiło naruszenie przepisów art. 27 ust. 1 w związku z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.).

Przepis art. 27 ust. 1 przewiduje, że w przypadku zbiegu prawa rodziców, opiekunów faktycznych dziecka lub opiekunów prawnych dziecka do świadczeń rodzinnych świadczenia te wypłaca się temu z rodziców, opiekunów faktycznych dziecka lub opiekunów prawnych dziecka, który pierwszy złożył wniosek. Należy mieć też na uwadze również przepis art. 27 ust. 2 omawianej ustawy, który stanowi, że jeżeli dziecko nie pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z obojgiem rodziców, świadczenia rodzinne wypłaca się temu z rodziców, pod którego opieką dziecko się znajduje.

W zakresie rozkładania na raty wierzytelności jednostki organizacyjnej gminy

6. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zawarła z byłym pracownikiem Ośrodka w dniu 24.08.2011 r. porozumienie w sprawie rozłożenia na raty podlegającej zwrotowi kwoty 2.000,00 zł z kwoty bezpodstawnie przelanej na rachunek bankowy wskazany przez tego pracownika. Trudności płatnicze dłużnika nie zostały udokumentowane zarówno przez wnioskodawcę jak i GOPS, a z porozumienia nie wynika, czy interes Gminy Rogoźno lub jej jednostki organizacyjnej nie stoi na przeszkodzie rozłożeniu należności na raty. Porozumienie nie spełniało zatem wymogu określonego w § 7 ust. 1 obowiązującej w dniu jego zawierania uchwały Nr XXX/199/2008 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 29 października 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad umarzania wierzytelności Gminy Rogoźno oraz jednostek organizacyjnych gminy z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa oraz udzielania ulg w spłacie tych należności, a także wskazania organów do tego uprawnionych (Dz.Urz.Woj.Wlkp. Nr 220, poz. 3654).

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Kierownik i Główna Księgową Ośrodka

Przedstawiając Pani Kierownik ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych.

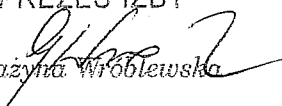
1. Powierzyć Głównej księgowej Ośrodka obowiązki i odpowiedzialność w zakresie określonym w przepisach art. 54 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.
2. Zapewnić podpisywanie dowodów księgowych wewnętrznych (list wypłat świadczeń) przez pracowników, którzy te listy sporządzają.
3. W celu zapobieżenia w przyszłości ewentualnym przypadkom sporządzania dokumentów, które mogłyby być wykorzystywane do dokonywania przelewów świadczeń ustalić i wdrożyć obowiązki w zakresie kontroli.
4. Podjąć działania w celu zwrotu przez świadczeniobiorcę nienależnie pobranego świadczenia lub innego rozstrzygnięcia, z uwzględnieniem przepisów art. 30 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.).
5. Ulg w spłacie wierzytelności jednostki organizacyjnej gminy udzielać na warunkach określonych w obowiązującej uchwale Rady Miejskiej z uwzględnieniem zasad finansowania świadczeń rodzinnych z dotacji z budżetu państwa.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy

organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Otrzymuje do wiadomości:
Burmistrz Rogoźna

PREZES IZBY

Grażyna Wróblewska

BIURO PREZESA IZBY
01.12.2011
8477-8482